

*Шевченко О.М.,
Українська медична стоматологічна академія,
м. Полтава, Україна
e-mail: shevchenko.36028@gmail.com*

ЗАСТОСУВАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Українська система освіти зазнає докорінних змін, що пов'язані з підвищенням якості підготовки у ВНЗ конкурентоздатних і творчих фахівців. Швидкими темпами відбувається модернізація вищої освіти, переосмислення й пошук нових організаційних форм і методів навчання. Відповідно до цього розширюється і поглиблюється зміст професійної підготовки майбутніх лікарів, урізноманітнюються форми і методи навчання, використовуються мультимедійні технології. У полі нашого зору – застосування інформаційних мультимедійних технологій під час підготовки іноземних студентів-медиків, а саме під час вивчення лінгвістичної дисципліни – «Українська мова як іноземна» у вітчизняних медичних вишах. Щороку зростає кількість іноземних студентів, які свідомо вступають до українських вишів, щоб отримати конкурентоспроможну підготовку за обраною спеціальністю. Щоб засвоїти знання, передбачені навчальними програмами, й безперешкодно адаптуватися до нових життєвих реалій, іноземні громадяни прагнуть спілкуватися мовою країни, в якій вони живуть і навчаються. У цьому контексті важливою постає проблема швидкого вивчення української мови. При цьому завдання викладачів-словесників – створити максимально сприятливі умови для подолання мовного бар'єру, опанування іноземними студентами навичок мовленнєвої діяльності. Укотре наголосимо, що засвоєння іноземними студентами знань, що передбачені навчальними програмами клінічних дисциплін, можливе лише за умови належної мовної підготовки [3; 252].

Міцне підґрунтя для урізноманітнення й употужнення освітнього процесу формують передові мультимедійні технології. Вони відіграють важливу роль в підготовці фахівців будь-якої спеціальності, зокрема й майбутніх медиків. Ми сфокусували увагу на мультимедійних презентаціях.

Аналізуючи теоретико-методологічні джерела, пересвідчуємося в зацікавленості наукового світу окремими аспектами й алгоритмами використання мультимедійних технологій в освітньому процесі (Д. Бодненко, Т. Волох, Т. Касьяненко, Н. Лисенко, Т. Полиця, О. Савчук, А. Тимченко, К. Чернова та ін.).

Науковці дефінували найпоширеніші мультимедійні ресурси, частково висвітлили особливості їх застосування, акцентували свою увагу на перевагах використання медіатехнологій під час роботи з іноземними студентами. Попри посилену зацікавленість науковців даною проблемою, потреба в подальшому системному вивченні мультимедійних інформаційних технологій є актуальною.

Провідний напрям сучасної навчальної діяльності кафедри українознавства та гуманітарної підготовки УМСА – викладання української мови іноземним студентам-медикам, які опановують обраний фах в Україні [7; 179].

Викладачі кафедри намагаються подати навчальний матеріал у такій формі, щоб активізувати студентську аудиторію, акцентувати увагу на навчальному предметі й заохотити студента-іноземця до вивчення української мови.

У цій праці ми сфокусували увагу на вмотивованій імплементації мультимедійних презентацій у вишівське викладання. Викладачі кафедри активно використовують мультимедійні презентації на заняттях із дисципліни «Українська мова як іноземна».

Ми інтерпретуємо мультимедійні презентації одним із сучасних інструментів візуалізації навчальної інформації, трансляції теоретичного матеріалу у формі таблиць, схем, фото тощо.

Загальновідомо, що людина запам'ятовує 10% прочитаного і 30% побаченого. Для ефективного навчання 65% людей потрібно бачити інформацію [4; 111].

Під час аудиторної роботи зі студентами-іноземцями, які вивчають українську мову, мультимедійні презентації, що подані в зручній і легкій для сприйняття формі, можуть наочно продемонструвати теоретичні аспекти, акцентувати увагу студентів-іноземців на комунікативних питаннях.

Досвід нашої роботи показав, що для створення навчальної мультимедійної презентації викладачеві потрібно заздалегідь спланувати й організувати свою діяльність, досконало володіти фаховими знаннями, вміти застосовувати он-лайн ресурси для створення презентацій. Так, викладачі кафедри активно користуються сучасними та креативними он-лайн-ресурсами, які допомагають створити навчальну презентацію. Серед таких ресурсів найпопулярнішими є: PowerPoint, PREZI, CANVA, KEYNOTE, PICTOCHART, GOOGLE ПРЕЗЕНТАЦІЇ.

Вдало підібрана і використана інформація у презентаціях урізноманітнить будь-яке заняття, при цьому стане доречним додатком на кожному з традиційних етапів заняття. Інформація, яка подається за допомогою мультимедійних презентацій, дає можливість охопити всі види мовленнєвої діяльності студентів (писання, читання, говоріння, аудіювання та переклад).

Пропонуємо для прикладу застосування презентації на теми «У кардіологічному відділенні», яку за чинною програмою з дисципліни «Українська мова як іноземна» вивчають студенти міжнародного факультету на третьому курсі (див. мал. 1).

Кардіологія

Кардіологія - це розділ медицини, що вивчає серцево-судинну систему людини (будову, розвиток, фізіологію серця та судин, її патологічні стани, захворювання та їх профілактику і лікування).

Cardiology is a branch of medicine that studies the human cardiovascular system (structure, development, physiology of the heart and blood vessels, its pathological conditions, diseases and their prevention and treatment).

Лікар-кардіолог

Кардіолог – це лікар, який займається діагностикою, лікуванням та профілактикою хвороб серця.

Cardiologist is a doctor who diagnoses, treats and prevents heart disease.

Хвороби серцево-судинної системи / Diseases of the cardiovascular system:

Хвороби серця

- Інфаркт міокарда
- Аритмії
- Вади серця
- Міокардити

Хвороби судин

Хвороби артерій

- Дистонія
- Атеросклероз
- Інсульт
- Іпертонічна хвороба

Хвороби вен

- Варикозне розширення вен
- Тромбофлебіт

Серцево-судинні хвороби

Інсульт/ Stroke

Різке порушення гостре кровообігу в головному мозку, що призводить до ушкодження тканини мозку і розладів його функцій.

Геморагічний інсульт

Крововилив в кору головного мозку

Ішемічний інсульт

Закупорка судин тромбом (згустком крові) або спазм судин

Методично вмотивованим вважаємо поєднання кількох видів візуалізації навчальної інформації (див. мал. 2).

Симптоми захворювань серцево-судинної системи / Symptoms of diseases of the cardiovascular system:

- біль у ділянці серця;
- сильне серцебиття;
- прискорений / уповільнений пульс;
- холодний піт;
- загальна слабкість;
- хронічна втома;
- раптове порушення мовлення;
- набряки ніг, обличчя;
- запаморочення;
- тремтіння рук;
- порушення координації рухів;
- підвищений / знижений тиск.

- pain in the heart;
- strong heartbeat;
- accelerated or slowed pulse;
- cold sweat;
- general weakness;
- chronic fatigue;
- sudden speech disorder;
- swelling of the legs, face;
- dizziness;
- shaking hands;
- movement coordination instructions;
- increased / decreased pressure.

При передачі змісту за допомогою зорових представлень, малюнків тощо, необхідно враховувати важливість і специфіку матеріалу, ретельно добирати лексичний мінімум, описувати й розтлумачувати його для кращого розуміння й запам'ятовування. Інформація не має дублюватися, а навпаки – повинна розширювати й поглиблювати змістове наповнення презентації.

Необхідно пам'ятати, що після представлення мультимедійної презентації доречно сприяти зосередженню студента на її змісті. Викладач має пояснити нове й залучити студентів до обговорення. При цьому можна використати блок

запитань, відповідаючи на які, студент вдумливо аналізуватиме побачене, увага буде сконцентрована на головних елементах презентації.

Отже, застосування мультимедійних презентацій у процесі викладання «Української мови як іноземної» дозволяє поліпшити якість навчання, розвинути пізнавальну активність студента, його самостійність у вивченні, пошуку, підборі та обробці інформації.

Література

1. Буйницька О. П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання : навч. посіб. / О. П. Буйницька. К. : Центр учбової літератури, 2012. 240 с.
2. Євдокимов В. І. Ефективність навчання студентів: навч. посіб. / [В. І. Євдокимов, Г. Ф. Пономарьова, В. В. Луцен-ко, Т. П. Агапова та ін.] ; за ред. В. І. Євдокимова. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2004. 222 с.
3. Лещенко Т. О. Інноваційні підходи у викладанні української мови як іноземної / Т. О. Лещенко, О. М. Шевченко // Мова. Свідомість. Концепт : зб. наук. статей / відп. ред. О. Г. Хомчак. – Мелітополь : МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2016. С. 250–253.
4. Лещенко Т. О. Шляхи удосконалення мовної підготовки іноземних студентів / Т. О. Лещенко, В. Г. Юфименко, О. М. Шевченко // Актуальні питання суспільно-гуманітарних наук та історії медицини : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., м. Чернівці, 11-12 жовтня 2018 р. Чернівці, 2018. С. 111–113.
5. Лещенко Т.О. Читаємо українською: посібник для іноземних студентів 1-2 курсів (соціокультурний аспект). Ч.1. / Т.О.Лещенко, О.М.Шевченко, Г.М.Козуб. Полтава: ФОП Гаража М.Ф., 2018. 129 с.
6. Лещенко Т.О. Читаємо українською: посібник для іноземних студентів 1-2 курсів (соціокультурний аспект). Ч.ІІ. / Т.О.Лещенко, О.М.Шевченко, Г.М.Козуб. Полтава: ФОП Гаража М.Ф., 2019. 148 с.
7. Шевченко О. М. Педагогічні умови підготовки іноземних студентів-медиків у процесі вивчення української мови / О. М. Шевченко // Естетика і етика педагогічної дії : зб. наук. пр. / Інститут пед. освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. 2019. Вип. 20. С. 178–187.